XIII. DEMOGRAFIK HOLAT

Andijon viloyati 1941- yilda tashkil topgan bo‘lib, O‘zbekiston Respublikasining ma’muriy-hududiy birligi hisoblanadi.

Andijon viloyati O‘zbekiston Respublikasining sharqiy qismida joylashgan bo‘lib, maydoni 4,30 ming kv. km Chegara uzunligi 617,1 km Andijon viloyati Farg‘ona viloyati bilan (75,0 km), Namangan viloyati bilan (67,0 km), Qirg‘iz Respublikasi bilan (409,3 km) chegaradosh.

Viloyat ma’muriy-hududiy jihatdan 2 ta viloyat bo‘ysunuvidagi shahar va 14 ta tumanga bo‘lingan, aholi zichligi 1 kv. km.ga 793 kishi to‘g‘ri keladi.

Ma’muriy markazi – Andijon shahri bo‘lib, aholisi 483,9 ming kishi.

Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, 2024- yil 1-aprel holatiga viloyatda doimiy aholi soni 3 409,0 ming kishini tashkil etib, yil boshidan 14,7 ming kishiga yoki 2,1 % ga o‘sdi.

Shu bilan birga, shahar aholisi soni 1 780,7 ming_kishini (jami aholi soniga nisbatan 52,2 %), qishloq aholisi soni 1 628,3 ming kishini (47,8 %) tashkil etadi.

Doimiy aholi soni

3 409,0 *ming kishi*

Tabiiy o‘sish

14,7 *ming kishi*

Doimiy aholi soning taqsimlanishi

Shahar joylarda

52,2 %

1 780,7 *ming kishi*

Qishloq joylarda

47,8 %

1 628,3 *ming kishi*

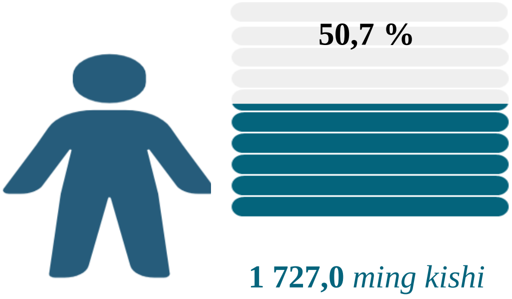

1 727,0 *ming kishi*

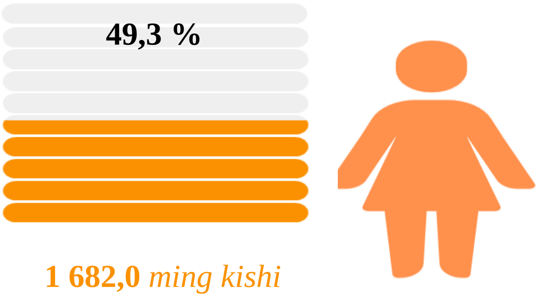

1 682,0 *ming kishi*

Andijon viloyatining ma’muriy-hududiy bo‘linishi

2024- yil 1- yanvar holatiga

ANDIJON VILOYATINING DEMOGRAFIK HOLATI

2024-yil yanvar-mart, dastlabki ma’lumotlar

Doimiy aholi soni	**3 409 031** kishi
Tug‘ilganlar soni	**18 953** kishi
O‘lganlar soni	**3 864** kishi
Nikohlar soni	**3 617** birlik
Nikohdan ajralishlar soni	**1 178** birlik
Ko‘chib kelganlar soni	**1 632** kishi
shundan, xorijdan	**1** kishi
Ko‘chib ketganlar soni	**2 069** kishi
shundan, xorijga	**15** kishi

Andijon viloyatining shahar va tumanlari bo‘yicha doimiy aholi soni to‘g‘risida ma’lumot

(2024- yil 1-aprel holatiga, dastlabki ma’lumot)

	Doimiy aholi soni, kishi				
	Jami	shu jumladan:		shu jumladan:	
		erkaklar	ayollar	shahar	qishloq
Viloyat bo‘yicha:	**3 409 031**	**1 727 024**	**1 682 007**	**1 780 662**	**1 628 369**
shaharlar:					
Andijon	483 875	243 953	239 922	483 875	-
Xonobod	45 928	22 912	23 016	39 054	6 874
tumanlar:					
Oltinko‘l	192 615	97 363	95 252	100 940	91 675
Andijon	287 549	143 647	143 902	220 612	66 937
Baliqchi	216 681	110 482	106 199	71 851	144 830
Bo‘ston	78 202	39 470	38 732	27 799	50 403
Buloqboshi	153 613	78 214	75 399	73 833	79 780
Jalaquduq	199 511	101 746	97 765	83 031	116 480
Izboskan	256 301	130 763	125 538	81 829	174 472
Ulug‘nor	63 925	32 019	31 906	6 739	57 186
Qo‘rg‘ontepa	231 247	116 563	114 684	98 825	132 422
Asaka	356 454	180 320	176 134	109 876	246 578
Marhamat	187 071	95 464	91 607	146 792	40 279
Shahrixon	325 910	166 526	159 384	107 813	218 097
Paxtaobod	209 589	106 204	103 385	76 523	133 066
Xo‘jaobod	120 560	61 378	59 182	51 270	69 290

Hududlar kesimida doimiy aholi soningin taqsimlanishi

(2024- yil 1- aprel holatiga, ming kishi)

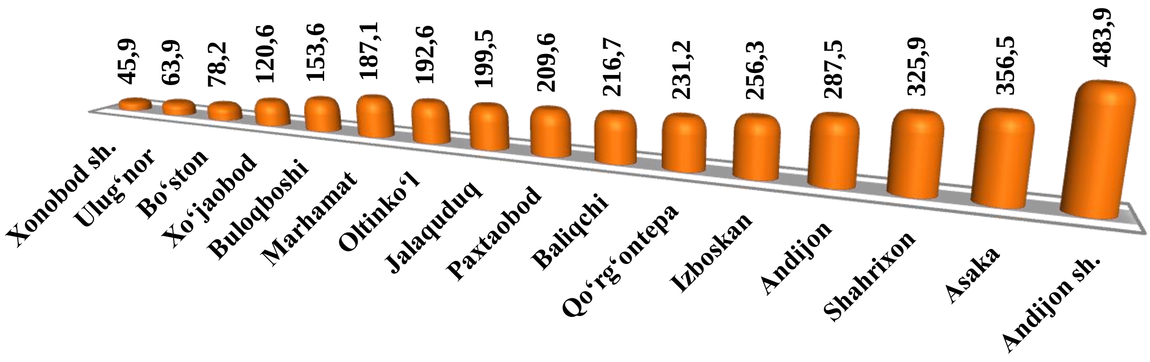

Shahar va tumanlar kesimida doimiy aholi soni va o‘sish sur’ati

	2023- yil 1-aprel holatiga, kishi	*2024- yil 1-aprel holatiga, kishi*	*O‘tgan yilning mos davrilga nisbatan o‘sish sur’ati, % da*
Viloyat bo‘yicha:	**3 338 086**	**3 409 031**	**102,1**
shaharlar:			
Andijon	470 493	483 875	102,8
Xonobod	45 236	45 928	101,5
tumanlar:			
Oltinko‘l	189 979	192 615	101,4
Andijon	281 391	287 549	102,2
Baliqchi	212 229	216 681	102,1
Bo‘ston	76 546	78 202	102,2
Buloqboshi	150 469	153 613	102,1
Jalaquduq	196 005	199 511	101,8
Izboskan	251 417	256 301	101,9
Ulug‘nor	63 258	63 925	101,1
Qo‘rg‘ontepa	226 881	231 247	101,9
Asaka	349 114	356 454	102,1
Marhamat	183 271	187 071	102,1
Shahrixon	318 687	325 910	102,3
Paxtaobod	205 197	209 589	102,1
Xo‘jaobod	117 913	120 560	102,2

Viloyat bo‘yicha aholining tabiiy harakati

(2024- yil yanvar-mart holatiga, kishi)

	Kishi			*1000 aholiga nisbatan*	
	2023- yil	*2024- yil*	*o‘sish, kamayish, +,-*	*2023- yil*	*2024- yil*
Tug‘ilganlar	19 350	18 953	-397	23,6	22,4
O‘lganlar	3 515	3 864	349	4,3	4,6
Ko‘chib kelganlar	1 509	1 632	123	1,8	1,9
Ko‘chib ketganlar	1 980	2 069	89	2,4	2,4

Tug‘ilish. 2024- yilning yanvar-mart oylarida tug‘ilganlar soni 18 953 kishini tashkil qildi va 2023- yilning shu davriga (19 350 kishi) nisbatan -397 taga kamaygan, shunga mos ravishda tug‘ilish koeffitsiyenti 23,6 promilleni tashkil qildi va avvalgi yilga nisbatan -1,2 promilleda pasaygan.

Viloyat bo‘yicha tirik tug‘ilganlar soni hamda koeffitsiyenti
2024- yil yanvar-mart davri uchun (1000 aholiga nisbatan, promille)

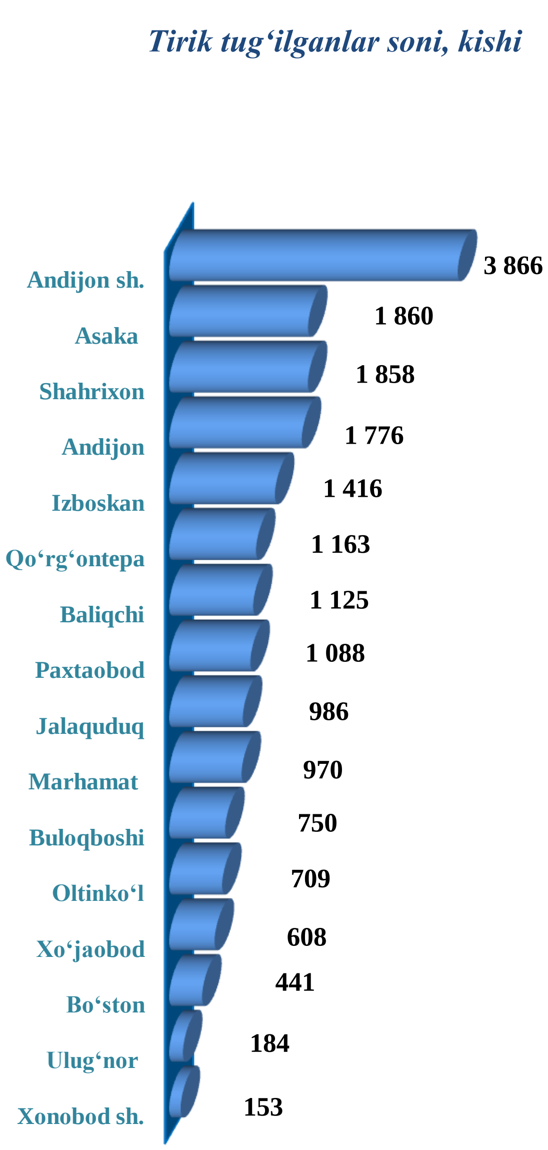

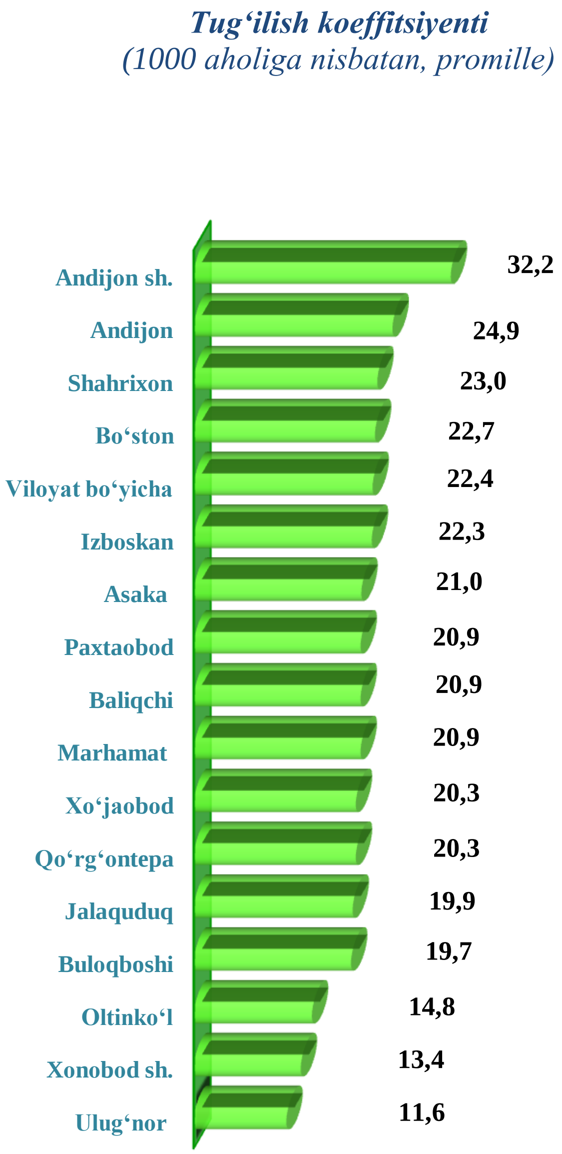

Tug‘ilganlar sonining jinsi va tug‘ilgan joyi bo‘yicha taqsimlanishi

2024- yil yanvar-mart holatiga, kishi

	Jami	*jinsi bo‘yicha*		*joyi bo‘yicha*	
		o‘g‘il bolalar	*qiz bolalar*	*shahar*	*qishloq*
Viloyat bo‘yicha:	**18 953**	**9 711**	**9 242**	**10 626**	**8 327**
shaharlar:					
Andijon sh.	3 866	2 031	1 835	3 866	0
Xonobod sh.	153	77	76	152	1
tumanlar:					
Oltinko‘l	709	361	348	357	352
Andijon	1 776	907	869	1 446	330
Baliqchi	1 125	570	555	270	855
Bo‘ston	441	206	235	198	243
Buloqboshi	750	376	374	359	391
Jalaquduq	986	509	477	371	615
Izboskan	1 416	739	677	430	986
Ulug‘nor	184	100	84	27	157
Qo‘rg‘ontepa	1 163	614	549	542	621
Asaka	1 860	955	905	526	1 334
Marhamat	970	488	482	715	255
Shahrixon	1 858	930	928	703	1 155
Paxtaobod	1 088	523	565	406	682
Xo‘jaobod	608	325	283	258	350

2024- yil yanvar-mart davrida tirik tug‘ilganlar sonidan o‘g‘il bolalar soni 9 711 nafarni yoki jamidan 51,2 foizni tashkil etdi. Mos ravishda qiz bolalar soni 9 242 nafar va jamidan 48,8 foizni tashkil etdi. Shahar joyda tug‘ilganlar soni 10 626 nafarni (jamidan 56,1 %) tashkil etdi, qishloq joylarda tug‘ilganlar soni esa 8 327 nafarni (jamidan 43,9 %) tashkil etdi.

Vafot etganlar. 2024- yil yanvar-mart oylarida 3 864 mingta o‘lim qayd etilgan bo‘lib, har 1000 aholiga nisbatan o‘lim koeffitsiyenti 4,6 promilleni tashkil etdi.

O‘limning sabablari bo‘yicha taqsimlanishi
(2024- yil yanvar-mart holatiga)

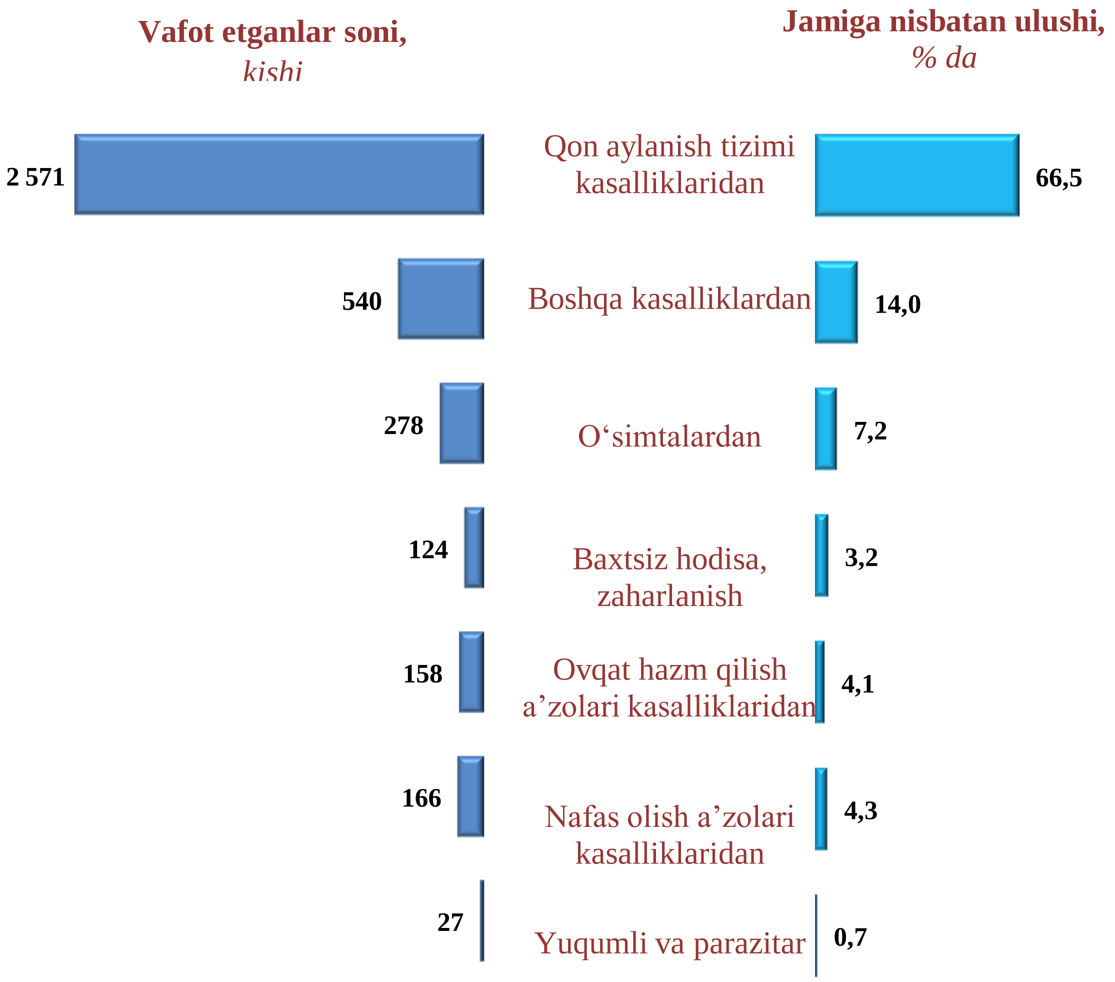

2024- yilning yanvar-mart oylarida qayd etilgan vafot etganlarning 66,5 % qon aylanish tizimi kasalliklaridan, 7,2 % o‘smalardan, 3,2 % baxtsiz hodisa, zaharlanish va jarohatlanishlardan, 4,1 % ovqat hazm qilish a’zolari kasalliklaridan, 4,3 % nafas olish a’zolari kasalliklaridan, 0,7 % yuqumli va parazitar kasalliklardan hamda 14,0 % boshqa kasalliklardan vafot etgan.

Nikohlar va ajralishlar. 2024- yilning yanvar-mart oylarida fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish organlarida nikohlar va nikohdan ajralishlar qayd etildi. Jami tuzilgan nikohlar soni 3 617 ta (o‘tgan yilning mos davrida 3 674 ta), ajrimlar soni 1 178 ta (o‘tgan yilda 1 484 ta)ga teng bo‘ldi. Qayd etilgan nikoh ko‘rsatkichi aholiga nisbatan 4,3 promilleni (2023- yilning tegishli davrida 4,5 promille) va ajrim ko‘rsatkichi 1,4 promilleni (2023- yilning tegishli davrida 1,8 promille) tashkil etdi.

Tuzilgan nikohlar va nikohdan ajralishlar soni
(2024- yil yanvar-mart holatiga)

(birlik)

	Tuzilgan nikohlar		*Nikohdan ajralishlar*	
	2023- yil	*2024- yil*	*2023- yil*	*2024- yil*
Viloyat bo‘yicha:	**3 674**	**3 617**	**1 484**	**1 178**
shaharlar:				
Andijon	424	464	269	243
Xonobod	37	37	25	14
tumanlar:				
Oltinko‘l	175	159	71	57
Andijon	225	226	142	104
Baliqchi	241	248	77	66
Bo‘ston	68	64	36	30
Buloqboshi	215	182	65	50
Jalaquduq	229	183	82	42
Izboskan	339	345	118	87
Ulug‘nor	51	48	26	24
Qo‘rg‘ontepa	247	228	94	66
Asaka	361	389	140	127
Marhamat	254	207	68	70
Shahrixon	385	389	134	81
Paxtaobod	304	324	98	64
Xo‘jaobod	119	124	39	53

Viloyat bo‘yicha tuzilgan nikohlar soni va nikohlar koeffitsiyenti
(2024- yil yanvar-mart holatiga)

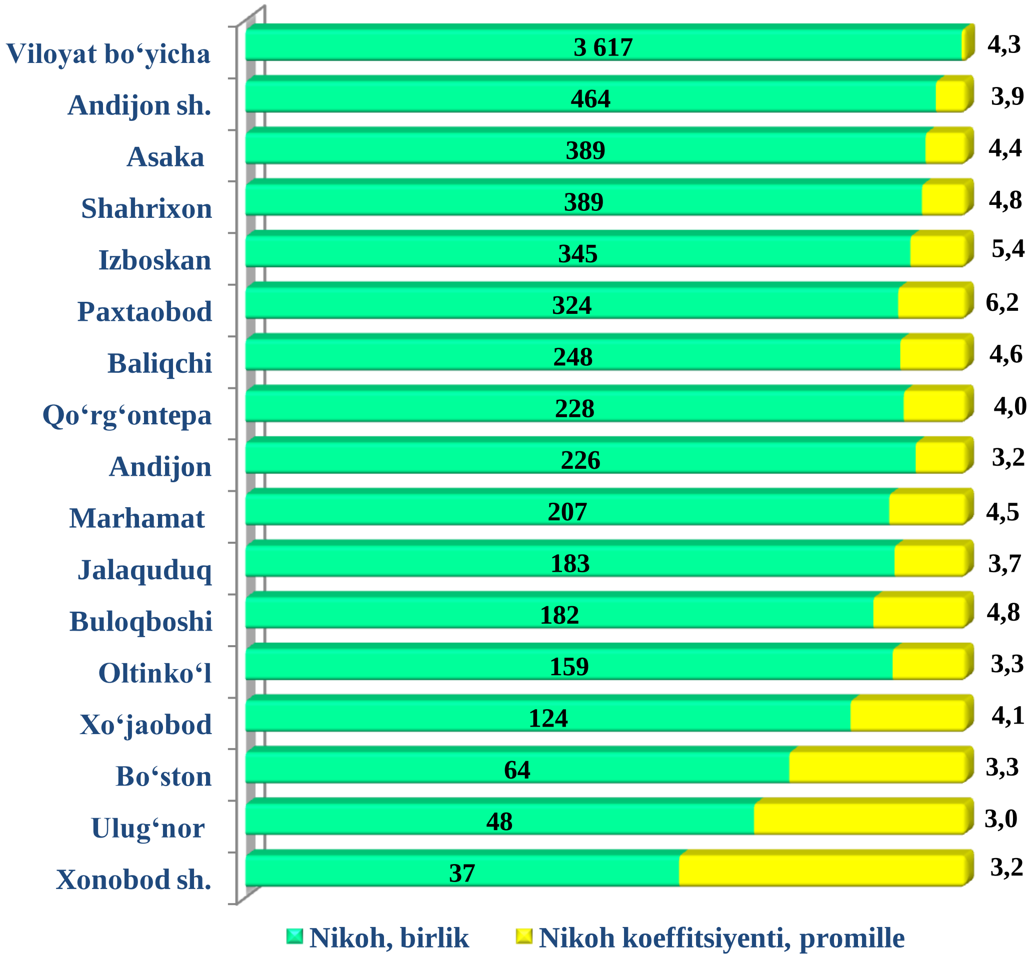

Nikoh koeffitsiyentining eng ko‘p pasayishi Buloqboshi tuman (1,0 promillega), Bo‘ston tumanlari (0,3 promillega) Ulug‘nor tumanlari (0,3 promillega), Jalaquduq tuman (1,0 promillega) va Oltinko‘l tumanda (0,4 promillega) kuzatildi.

Hududlar bo‘yicha nikohdan ajralishlar soni

(2024- yilning yanvar-mart oylarida, birlik)

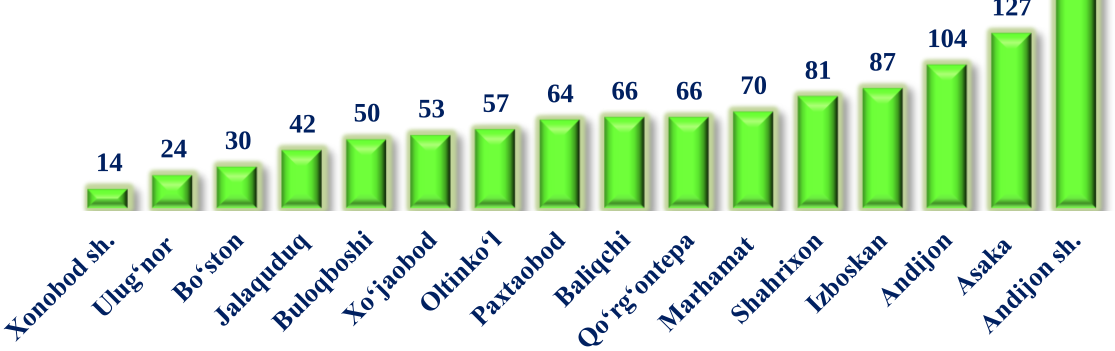

Ajrim koeffitsyientida aksariyat tumanlarda avvalgi yilga nisbatan eng ko‘p pasayishi kuzatildi Andijon tumanida (0,3 promillega), Jalaquduq (0,9 promillega), Qo‘rg‘ontepa va Izboskan tumanlarida (0,5 promillega) ro‘y berdi.

Viloyat bo‘yicha nikohdan ajralishlar koeffitsiyenti

(2024- yil yanvar-mart davri, 1000 aholiga nisbatan, promille)

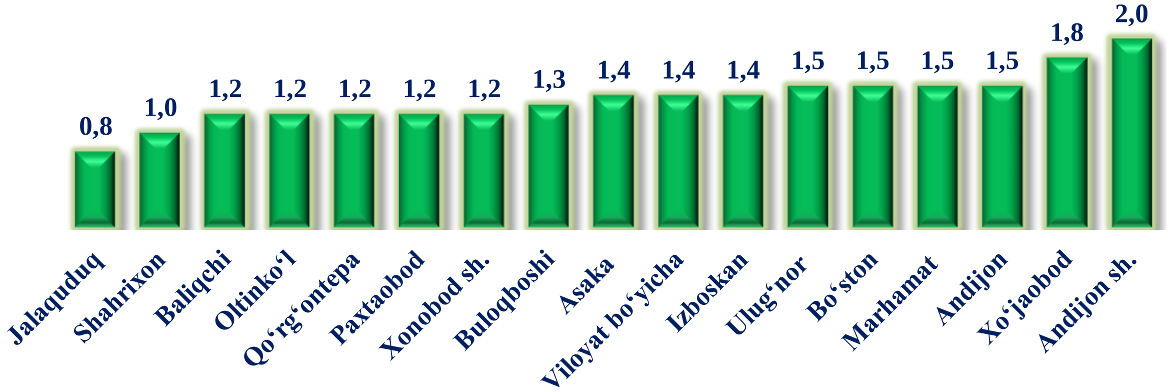

Migratsiya. Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, 2024- yil yanvar-mart oylarida viloyat bo‘yicha ko‘chib kelganlar soni 1 632 kishini, shu davr mobaynida ko‘chib ketganlar soni esa 2 069 kishini tashkil qildi. Mos ravishda migratsiya qoldig‘i minus -437 kishini tashkil etgan, 2023- yilning mos davrida minus -471 kishi bo‘lgan.

Aholining migratsiya ko‘rsatkichlari

(2024- yil yanvar-mart holatiga)

(kishi)

	Kelganlar		*Ketganlar*		*Migratsiya saldosi*	
	2023- yil	*2024- yil*	*2023- yil*	*2024- yil*	*2023- yil*	*2024- yil*
Viloyat bo‘yicha	**1 509**	**1 632**	**1 980**	**2 069**	**-471**	**-437**
shaharlar:						
Andijon	361	404	435	509	-74	-105
Xonobod	65	69	48	61	17	8
tumanlar:						
Oltinko‘l	125	115	86	101	39	14
Andijon	204	251	205	214	-1	37
Baliqchi	49	53	124	100	-75	-47
Bo‘ston	40	40	58	43	-18	-3
Buloqboshi	34	45	85	86	-51	-41
Jalaquduq	60	76	143	136	-83	-60
Izboskan	21	2	128	147	-107	-145
Ulug‘nor	17	7	31	42	-14	-35
Qo‘rg‘ontepa	117	125	142	164	-25	-39
Asaka	97	103	120	104	-23	-1
Marhamat	31	55	103	85	-72	-30
Shahrixon	58	67	123	116	-65	-49
Paxtaobod	44	55	88	77	-44	-22
Xo‘jaobod	186	165	61	84	125	81

STATISTIK KO‘RSATKICHLARGA IZOHLAR

Doimiy aholi – ro‘yxatdan o‘tkazilayotgan vaqtda muayyan aholi punkti yoki hududda doimiy istiqomat qilayotgan aholidan iborat bo‘lib, bunga ushbu hududda doimiy ro‘yxatda turib, lekin vaqtincha yashamaydigan aholi ham kiritiladi.

Shahar aholisi – shahar hududlarida, ya’ni me’yoriy hujjatlar bilan shaharlar, shaharchalar sifatida belgilangan aholi punktlarida istiqomat qiluvchi aholi.

Tug‘ilish – tug‘ilish jarayonlarining sodir bo‘lishi va boshqa xususiyatlarini tavsiflovchi ko‘rsatkich.

1000 aholiga nisbatan tug‘ilish koeffitsiyenti – hisobot yilida jami tug‘ilganlar (tirik) sonini hisobot davridagi doimiy aholining o‘rtacha soniga bo‘lib, 1000 ga ko‘paytirish orqali hisoblanadi.

1000 aholiga nisbatan o‘lim koeffitsiyenti – hisobot yilida jami o‘lganlar sonini hisobot yilidagi doimiy aholining o‘rtacha soniga bo‘lib, 1000 ga ko‘paytirish orqali hisoblanadi**.**

Nikoh – erkak va ayol o‘rtasidagi, ularning bir-birlariga va farzandlariga nisbatan huquq va majburiyatlarini belgilab beradigan o‘zaro munosabatlari shakli. Er va xotin o‘rtasidagi yuridik munosabatlar fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish (FHDYO) organlarida nikohlarini ro‘yxatdan o‘tkazish natijasida o‘rnatiladi.

1000 aholiga nisbatan nikohlar koeffitsiyenti – hisobot yilida tuzilgan nikohlar sonini doimiy aholining o‘rtacha soniga bo‘lib, 1000 ga ko‘paytirish orqali hisoblanadi.

1000 aholiga nisbatan nikohdan ajralish koeffitsiyenti – hisobot yilida nikohdan ajralishlar sonini doimiy aholining o‘rtacha soniga bo‘lib, 1000 ga ko‘paytirish orqali hisoblanadi.

Ko‘chib kelganlar soni – ko‘chib kelganlarning absolyut miqdori, ya’ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko‘chib kelganlardan iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo‘yicha ro‘yxatga olishda tuziladigan statistik hisobga olish so‘rovnomalarini qayta ishlash natijasida ko‘chib kelish.

Ko‘chib ketganlar soni – ko‘chib ketganlarning absolyut miqdori, ya’ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko‘chib ketganlar iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo‘yicha ro‘yxatga olishda tuziladigan statistik hisobga olish so‘rovnomalarini qayta ishlash natijasida ko‘chib ketish.

Aholining migratsion o‘sishi (farqi) – hisobot davrida ko‘chib kelganlar va ko‘chib ketganlar soni o‘rtasidagi farqning absolyut miqdori.